

**ОТЧЕТ, ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА
ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО ЗА ОБЩИНА КОТЕЛ**
период от 01.01.2015 год. до 31.12.2015 год.

**Дейност на отдел "Закрила на детето" при Дирекция
"Социално подпомагане" – Котел за 2015год.**

Основните принципи на закрила на деца в риск съгласно Закона за закрила на детето ръководят изцяло работата на социалните работници от Отдел „Закрила на детето“ при Д"СП" – Котел, като закрилата на детето се основава именно на тях:

- **Зачитане и уважение на личността на детето.**
- **Отглеждане на детето в семейна среда.**
- **Осигуряване най-добрия интерес на детето.**
- **Специална закрила на дете в риск.**
- **Насърчаване на доброволното участие в дейностите по закрилата на детето.**
- **Подбор на лицата, пряко ангажирани в дейностите по закрила на детето, съобразно техните личностни и социални качества и грижа за тяхната професионална квалификация.**
- **Временен характер на ограничителните мерки.**
- **Незабавност на действията по закрила на детето.**
- **Грижа в съответствие с потребностите на детето.**
- **Осигуряване развитието на дете с изявени дарби.**
- **Насърчаване на отговорното родителство.**
- **Подкрепа на семейството и др.**

За периода 2015год. в отдел "Закрила на детето" постъпиха и бяха регистрирани общо **360** сигнала /жалби, молби, преписки/, от които 11 сигнала бяха за насилие над деца. В 10 от сигналите за насилие над деца, Отдел „Закрила на детето“ при Д"СП" - Котел отвори работа по случай, като 5 сигнала касаят физическо насилие, 2 психическо и 3 сексуално насилие. Две от децата са настанени в Кризисен център за деца преживели насилие с. Балван, като на същите беше предоставена полицейска закрила. Проведоха се общо десет заседания на членовете на Координационния механизъм за взаимодействие при работа на случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция, в който участват представители от Отдел „Закрила на детето“, Община Котел, РУ „Полиция“ Котел, училища, Районна прокуратура и др. С три от децата работи педагогически съветник /психолог/. Беше издадено едно Задължително предписание на родител. Предвид отворените случаи на децата жертви на насилие, отдел „ЗД“ предприе мерки за закрила в семейна среда спрямо пострадалите деца съгл. чл. 23 от Закона за закрила на детето и работи през годината с децата и техните семейства. Мерките за закрила в семейна среда включват различни дейности: Информирание и консултиране на децата съгласно Закона за закрила на детето в съответствие със степента на тяхното развитие; Консултиране на родителите и семействата по въпроси касаещи социалното подпомагане и социалните услуги; Оказване на помощ и подкрепа на родителите и лицата, които полагат грижи за децата по въпроси за отглеждането и възпитанието на децата; Съдействие за подобряване на хигиенно-битовите условия на живот. Насочване към подходящи социални услуги и др.

През отчетния период е извършена превантивна дейност от страна на социалните работници в О"ЗД" по общо 76 случая на превенция на изоставяне на деца. Превантивно отдел „ЗД“ при Д"СП" – Котел работи най-вече с непълнолетни и малолетни майки, които раждат деца и съжителстват на семейни начала с пълнолетни лица. По сигналите се отваря работа по случай, като за случаите отдел „ЗД“ сигнализира Районна прокуратура Котел. Всички случаи се следят и се извършва контрол и социална работа в семействата и с децата с оглед спазване

законните интереси и права на децата. В изготвените планове за действие са заложили превантивни мерки с цел предпазване от повторна бременност и др. Въпреки превантивната дейност сигналите за непълнолетни бременни майки и родили деца все повече зачестяват.

Общо за годината 2 деца в риск бяха настанени в ДМСГД гр. Ямбол.

За отчетния период РУ МВР Котел по искане на ОЗД при Д"СП"-Котел предостави на 3 деца полицейска закрила, след изтичането на която две от тях бяха настанени в Кризисен център за деца преживели насилие с. Балван, общ. Велико Търново, където с децата работят психолог и други специалисти. Третото дете е върнато на родителите.

Във всички от постъпилите и описани сигнали, от страна на социалните работници в О"ЗД" при Д"СП" – Котел бяха извършени проверки по домовете на децата и изготвени оценки на рисковата ситуация за децата. Изготвени са социални доклади с предложение за отваряне на работа по случай, оценки на риска за всяко дете, оценка на случаите и План за действие с начертани конкретни мерки и действия за съответните случаи за постигането на крайната цел, която да гарантира стабилна и безопасна среда за детето. По всички сигнали социалните работници от Отдел „Закрила на детето“ посетиха домовете на децата, извършена е социална дейност с родители и деца, като за някои от сигналите бяха отворени случаи по които все още се работи.

За периода 2015год. служителите на отдел „ЗД“ участваха в общо 63 съдебни и административни процедури, от които: 4 бракоразводни дела, 5 дела за родителски права, 3 дела за изплащане на месечна издръжка, 8 дела за настаняване на деца извън семейството, 3 наказателни дела, 10 възпитателни дела по ЗБППМН, издадени задължителни предписания 2 бр., 1 дело за припознаване на деца от починал баща, 1 дело за привременни мерки, 1 дело за заплахата на майка в присъствието на детето, 2 дела за пътуване на деца в чужбина и 23 случая на сезиране на Районна Прокуратура. За всяка една от съдебните процедури бяха посетени домовете на децата, като беше проведена социална работа с тях и с техните родители. Въз основа на проучването бяха изготвени социални доклади с конкретни становища на отдел „ЗД“ за присъждане на родителски права, издръжка или др. Социалните работници взеха участие в съдебните процедури и изразиха становище в интерес и защита правата на децата.

През отчетния период ОЗД при ДСП-Котел работи по 6 случая на деца настанени при роднини и близки на територията на община Котел. Три от децата бяха настанени в семейството на бабата по майчина линия и три от децата в семейството на баба и дядо по бащина линия.

На територията на община Котел през 2015год. започна да функционира „Център за ранно детско развитие“, реализиран с подкрепата на УНИЦЕФ България. Социалната услуга оказва педагогическа подкрепа на деца от 3 до 5 години, необхванати от обществените детски градини и намиращи се в риск от проблеми в адаптацията при постъпване в образователна институция. Обхваща целева група на деца от семейства живеещи при лоши битови условия, на безработни родители, които нямат постоянни доходи. За цялата 2015год. служителите на ОЗД при ДСП-Котел са издали общо 36 направления за ползване на услугите на деца от общността в ЦРДР гр. Котел.

Със Заповеди на кмета на община Котел №РД17-45/17.02.2015год. и №РД17-46/17.02.2015год. са разкрити две услуги по изпълнение на Проект „Подобряване на грижата на уязвими деца от община Котел чрез разкриване на ЦНСТ и ЦСРИ в общността“ по ОП „РЧР“ процедура „Да не изоставяме нито едно дете“. ЦСРИ Котел е с капацитет за 30 деца и младежи, а ЦНСТ за деца/младежи с увреждания с капацитет 12+2. За цялата 2015год. са издадени 25 направления за деца от общността да ползват услугите в ЦСРИ Котел и 5 направления за децата потребители на ЦНСТ за деца /младежи с увреждания Котел насочени към услугите на ЦСРИ.

В ЦНСТ за деца и младежи с увреждания Котел са настанени през 2015год. общо 12 потребителя, от които към момента 3 деца под 18 години и 9 младежи/девойки над 18 години. Тъй като считано от 01 януари 2016год. със

заповеди на Изпълнителния директор на АСП г-н Ивайло Иванов двете услуги ЦСРИ и ЦНСТ преминаха държавно делегирани дейности, през месец декември 2015год. са издадени 9 заповеди на директора на ДСП-Котел за настаняване на младежите и девойките в ЦНСТДМУ и 9 заповеди за ползване на социални услуги в ЦСРИ гр. Котел.

През отчетния период служителите на отдел "ЗД" при Д"СП" – Котел извършиха наблюдение на общо 7 осиновени деца на територията на общината. Семействата се посещават два пъти през годината, като през останалият период отдел „ЗД“ поддържаше постоянен контакт с осиновителите и с осиновените деца. По повод проверките бяха изготвени социални доклади съдържащи информация, относно адаптацията на осиновените деца и спазване на техните права и интереси. В последствие бяха изготвени и годишни следосиновителни доклади, които се предоставиха в края на 2015год. в Регионалната дирекция за социално подпомагане гр. Сливен. Общият период на наблюдение на осиновени деца е две години, които след като изтекат случаите на наблюдение се приключват.

През отчетния период беше утвърдено 1 семейство кандидат - осиновители. След извършена проверка и изготвен доклад за годност на кандидат – осиновителите, същите бяха вписани в Регистъра за пълно осиновяване воден от РДСП гр. Сливен. Семейството осинови дете и започна двугодишен период на следосиновително наблюдение от страна на социалните работници в О"ЗД" при Д"СП" – Котел.

За отчетния период служителите на О"ЗД"- Котел предоставиха консултации с педагогическа, психологическа и правна помощ по проблеми свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на деца и семейства. Бяха извършени консултации и информиране на деца, в съответствие със степента на тяхното развитие. Извършени бяха и консултации на родители или лица, на които е възложено изпълнението на родителски функции по въпроси на социалното подпомагане и социалните услуги. На общо 46 деца са предоставени мерки за закрила в семейна среда съгласно чл. 23 от Закона за закрила на детето.

През 2015год. продължи дейността за провеждане на консултации по отношение на популяризирането на процеса „Приемна грижа“ на граждани от общината, но нямаше нови кандидати за приемни семейства. Към настоящия момент има едно утвърдено професионално приемно семейство, което е свободно и все още в него няма настанено дете отговарящо на профила на семейството.

На този етап като изводи от работата по закрилата на детето за изминалата 2015год. може да се посочи, че броят на сигналите постъпили в отдела за закрила на детето се е увеличил почти двойно в сравнение с предходната година. Все още е висок процента на сигнали, касаещи малолетни и непълнолетни заживели на семейни начала с лица, от които раждат деца. Част от случаите са пренасочени в други Д"СП", тъй като семействата при проверките се оказва, че не живеят на територията на община Котел. За останалата част се отваря работа по случаи и същите се наблюдават от социалните работници в ОЗД при ДСП – Котел. Наблюдава се зачестяване на случаи на деца в риск от отпадане от училище, както и сигнали за насилие над деца.

Предвид липсата на Кризисен център или Център за спешен прием за деца в риск или претърпели насилие на територията на община Котел, в своята работа при подобни случаи Отдел „Закрила на детето“ при Д"СП" – Котел силно се затруднява поради факта от необходимост за намиране на подобен вид център и транспортиране на децата до него. В тези случаи се налага децата да бъдат настанени в центрове на територията на друга община. Община Котел оказва голяма помощ и подкрепа при случаите, като осигурява транспорта на децата в риск до съответното населено място където се настаняват. Служители на РУ МВР Котел също оказват голяма подкрепа, като предоставят полицейска закрила на децата в риск.

Изготвил: Св. Черменска - началник ОЗД при ДСП-Котел

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
РЕГИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО - СЛИВЕН

О Т Ч Е Т

**за дейностите на РИО - Сливен в изпълнение на
Общинската програма за закрила на детето в община Котел за 2015 г.**

I ПРИОРИТЕТИ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА НА ОБЛАСТТА

Целите и приоритетите, които РИО - Сливен поставя за изпълнение по отношение на образователната политика за област Сливен, кореспондират с общинските приоритети на община Котел в областта на закрила на детето.

Основната цел в дейността на РИО - Сливен за учебната 2014/2015 г. година бе:

Ефективна организация, контрол и управление на образователната система в област Сливен за реализиране на държавната образователна политика за качествено предучилищно възпитание и подготовка и училищно образование.

В съответствие с националните цели и приоритети се оформиха приоритетите на областната образователна политика, пряко кореспондиращи с основната цел, както следва:

- Повишаване качеството на предучилищното възпитание и подготовка като солидна основа за по-нататъшно учене и превенцията на отпадането от училище;
- Повишаване на обхвата на децата в предучилищно възпитание и подготовка. Активно включване на всички заинтересовани страни – родители, институции, социални партньори, НПО за постигане на заложените цели;
- Обхват и задържане на децата и на учениците, намаляване на безпричинните отсъствия от училище;
- Създаване на условия за ефективна квалификационна дейност на педагогическите кадри в област Сливен с оглед постигане на по-високи резултати в образователно-възпитателния процес, кариерно развитие и заемане на достойна позиция в обществото;
- Оптимизиране на дейностите в училищата, детските градини и обслужващите звена в област Сливен, свързани с разработване на стратегически документи в съответствие със Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 – 2020 година/;
- Методическа помощ и контрол върху дейностите по овладяване нормите на книжовния български език и повишаване нивото на функционалната грамотност на учениците;
- Повишаване на качеството на образование с акцент върху овладяването и приложимостта на съвременните ключови компетентности и с цел успешно представяне на НВО в IV, VII и VIII клас;
- Усъвършенстване на системата за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение, популяризиране на професионалното образование възможностите на публично-частното партньорство чрез съвместни дейности с бизнеса като възможност за устойчив растеж на човешките ресурси;
- Повишаване качеството и ефективността на учебния процес по съответните учебни предмети с цел успешно представяне на ДЗИ;
- Подпомагане координацията и полезното сътрудничество при взаимодействието между детските градини, училищата и ресурсен център;
- Оптимизиране на дейността на Обществено-консултативния съвет към РИО - Сливен за разрешаване на специфични за област Сливен въпроси и проблеми, свързани с образованието и възпитанието на децата и учениците.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ПО СЛЕДНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ:

1. Обхват на децата и учениците. Намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система:

1.1. Въпросът за повишаване на обхвата и задържането на децата и учениците, както и превенцията на отпадането им от образователната система, са сред приоритетите на областната образователна политика.

По информация за учебната 2014/2015 г. от Сведение за организацията на дейността в детската градина /Списък - образец № 2/ и в Сведение за организация на дейността в училището /Списък – образец № 1/, както и по данни на директорите на детски градини и училища, общият брой на 5- и 6-годишните деца, подлежащи на задължителна предучилищна подготовка две години преди постъпване в първи клас в област Сливен, е 4466.

От ръководствата и екипите на детските градини и училищата, вкл. От община Котел са предприети мерки относно повишаване обхвата и задържането на пет- и шестгодишните деца в училище, както и за постепенна промяна в нагласите на родителите да осигуряват редовно присъствието на децата: съвместна работа по национални програми и проекти; подготовка и участие в празници и развлечения, подпомагане храненето на децата; обвързването на семейните помощи с посещението на пет- и шестгодишните деца в подготвителна група съгласно Постановление № 167 от 15 август 2013 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца и др.

Беше извършено проучване на политиките в общините Сливен, Нова Загора, Котел и Твърдица, свързани с осигуряване на достъп до предучилищно възпитание и подготовка, както и ефективността на заложените мерки и дейности с оглед възможността на заинтересовани институции, организации и лица да кандидатстват с проектни предложения по оперативни програми на ЕС и национални проекти и програми, с фокус - подобряване качеството на задължителната предучилищна подготовка на всички деца в област Сливен. Проучени са актуалните планове за развитие на общините, стратегиите за развитие на социалните услуги, плановете за действие по изпълнение на интеграционните политики, общинските програми за закрила на детето.

По отношение на структурната организация и териториалната организация на предучилищното образование анализът показва следното:

В област Сливен функционират 63 детски градини/ в това число целодневни, полудневни и седмични/, посещавани от деца на възраст между 3 и 6 години. През учебната 2014/2015 г. детските градини и училищата с подготвителни групи се посещават от 4466 деца, подлежащи на задължителна предучилищна подготовка. Детските градини са разпределени относително равномерно между градовете и селата в областта. В гр. Котел функционира 1 детска градина и 1 Център за ранно детско развитие за 3-4 годишни деца с подкрепата на УНИЦЕФ, от общо 7 детски градини в община Котел.

Като цяло можем да твърдим, че обектите на предучилищната образователна инфраструктура се отличават с равномерна териториална организация и е осигурен равен достъп до предучилищно възпитание и подготовка в градовете и в селата в областта.

Детските градини в област Сливен не са на делегиран бюджет. Финансирането им е комбинирано - от държавния бюджет и от общинския бюджет. Държавата финансира издръжката на 5 и 6 годишните деца, които подлежат на задължителна предучилищна подготовка две години преди постъпване в първи клас. Общините следва да поемат издръжката на 3 и 4 годишните деца.

2. Социализиране и приобщаване на децата и учениците в социален риск и децата и учениците със СОП

2.1 Социализиране и приобщаване на децата и учениците в социален риск

На територията на област Сливен функционира един социално-педагогически интернат за работа с деца с девиантно и делинквентно поведение, извършители на противообществени прояви.

На територията на област Сливен работи проект „Подкрепа на деца в конфликт със закона, деца в риск и техните семейства“ на УНИЦЕФ България, с изпълнението на който са ангажирани местни и национални държавни институции, създаден е областен координационен съвет за изпълнение на проекта под егидата на областния управител на област Сливен, с участието на РИО – Сливен, общините от област Сливен, Регионална дирекция за социално подпомагане, Регионална здравна инспекция – Сливен, Районен съд – Сливен, Районна прокуратура – Сливен, неправителствени организации и представители на социални услуги в общността.

За социализацията и приобщаването на децата и учениците в социален риск в училищата и детските градини на територията на област Сливен основна роля изпълняват педагогическите съветници и психолози. В училищата, детските градини и обслужващи звена на територията на област Сливен работят общо 44 психолози и педагогически съветници. Разпределението им по общини и видове училища и обслужващи звена са както следва:

Община Котел:

- ✓ средно общообразователно училище – 1 педагогически съветник;
- ✓ национално училище по изкуствата – 1 педагогически съветник;
- ✓ основно училище – 1 педагогически съветник;

Всички психолози и педагогически съветници са представили в РИО – Сливен доклад-анализ за дейността си през втория учебен срок на 2014/2015 учебна година. От представените доклад-анализи става ясно, че основната работа на педагогическите съветници и психолози е била пряко свързана с опознаване и проучване на проблемите на учениците, причините за тяхното възникване и активно подпомагане на преодоляването им чрез разговори и консултации с учители, родители и ученици, чрез проучване на приятелска и семейна среда на учениците, както и оценка на психо-климата в класовете. Основен предмет на работа на педагогическите съветници е бил оказване на помощ на децата и учениците при адаптиране към образователната и социална системи, подготовка за образователен и професионален избор, използване потенциала и силните страни на учениците при преодоляване на затруднения в образователно-възпитателния процес и социализация.

Една от основните дейности на педагогическите съветници и психолози е била насочена към проучване нивото на тормоз и агресия в училище и набелязване на мерки и изпълнение на конкретни дейности, с цел намаляване на тези фактори.

Водени са регистри на деца и ученици в риск, като са предприети на ниво училище конкретни дейности за адаптиране на децата и учениците в риск към училищната среда.

Изпълнявани са конкретни дейности по намаляване риска от отпадане и намаляване на неизвинените отсъствия.

Предимно в часовете на класа са представяни пред учениците лекции на различни теми, предимно насочени към превенция на рискови фактори и наболели социални въпроси и проблеми.

Извършвано е консултиране на ученици, за които педагогическите съветници към училищата са взели решение за прилагане на наказания по чл. 139 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета.

Подпомагани са учениците и училищните ръководства при организацията и координиране на дейностите за прилагане на формите на ученическо самоуправление.

В хода на работата си педагогическите съветници са взели участие в дейностите на редица училищни комисии, а именно:

- ✓ училищна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- ✓ училищни координационни съвети;
- ✓ училищни комисии за превенция на насилието;
- ✓ училищни екипи за подпомагане на интегрираното обучение на деца и ученици със специални образователни потребности.

- ✓ В работата си училищните психолози и педагогически съветници са работили и с други институции, като:
- ✓ Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- ✓ Местна комисия за борба с трафика на хора;
- ✓ Младежки дом;
- ✓ отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“;
- ✓ Комплекс за социални услуги за деца и семейства;
- ✓ Общински съвет по наркотични вещества;
- ✓ Детска педагогическа стая;
- ✓ Български младежки червен кръст;
- ✓ други неправителствени организации, работещи в областта на защита правата на детето.

2.2 Социализиране и приобщаване на децата и учениците със специални образователни потребности:

За целта, със Заповед № РД-14-431/27.08.2014 г. на началника на РИО – Сливен е определен състава на ЕКПО с председател старши експерт по интегрирано обучение и специални училища в РИО - Сливен. Графикът за дейността на Екипа за комплексно педагогическо оценяване към РИО – Сливен е утвърден със Заповед № РД-14-432/27.08.2014 г., за периода 01.09.2014 г. – 31.08.2015 г.

Методика и процедура:

- При получен сигнал от училище или детска градина детето/ученикът се посещава на място от специалисти от РЦПНОВДУСОП - гр. Сливен, в присъствието на родител. При необходимост родителите се насочват към личния лекар или лекар - специалист по профила на заболяването, след което се изискват всички медицински документи, консултация с психолог, консултация с лекар. Родителите подават документите в РИО - Сливен и се записват в дневника за входяща кореспонденция, запознават се с графика на ЕКПО и се насочват към най-близката дата на заседание.
- Извършват се предварителни разговори с родителите или настойниците/ попечителите на децата/ учениците за уточнение на начина за кандидатстване и видове документи, необходими за насочване към ресурсно подпомагане или обучение и възпитание в специално училище.
- В началото на всяка учебна година се публикува график на заседанията на ЕКПО в интернет страницата на РИО – Сливен и се свежда до знанието на директорите на всички училища и детски градини от област Сливен, както и на началник на отдел „Закрила на детето“ към Дирекцията „Социално подпомагане“. Родителите могат да получат информация за естеството на работа, графици, специалисти и други институции, които могат да бъдат в полза на родителите и детето по всяко време в рамките на работния ден на РИО - Сливен.
- В началото на заседанието членовете на екипа провеждат разговор с родителите, от който се сваля фамилна и здравна анамнеза на заболяването/увреждането на детето. Всеки специалист от екипа работи с детето поотделно. След приключване на обследването и попълването на *„Карта за първична оценка на образователните потребности на дете/ученик“* се провежда общо заседание на екипа и се взема решение за подходящият вид обучение на детето/ученика (интегрирано обучение, обучение в специално училище), форма на обучение и специалисти, които да подпомагат детето в процеса на учене. По време на заседанието активна роля и участие имат родителите, както и при вземане на окончателно решение от екипа.
- По време на обследване на децата/учениците специалистите от екипа използват много и разнообразни нагледни средства, тестови материали, допълнително разработени въпросници, които подпомагат изчерпателното и пълно попълването на *„Карта за първична оценка на образователните потребности на дете/ученик“*. Тестовият материал и въпросници са

съобразени с възрастта на детето/ученика, както и потенциалните му възможности и индивидуални особености. Използват се стандартизирани и нестандартизирани психологични тестове, определя се степента на езиково-говорно развитие на детето, извършва се логопедична диагностика и се определят потенциалните възможности.

- Основният акцент при изготвяне на оценката са образователните нужди на детето/ученика. Основанието за прием на децата/учениците е Класификатор на заболяванията при деца/ученици със специални образователни потребности от Методическо ръководство за дейността на ЕКПО към Регионалните инспекторати по образованието, изд. 2007 г. МОН и Наредба № 1 от 2009 г. за обучението на деца и ученици със специални образователни потребности и/или хронични заболявания.

По време на извършване на оценката, при необходимост се насочват деца за допълнителни медицински прегледи (изготвяне на аудиограми, ЕЕГ, консултация с офталмолог, тифлопедагог или друг специалист). Изисква се служебна бележка, удостоверяваща, че детето или ученикът е записан за учебната година в детска градина или училище и съответно в коя група или в кой клас.

Заседанията на Екипа се провеждат в Помощно училище „Д-р Власаки Шуманов“- гр. Сливен. При подаване на документите родителите се насочват за консултация и предварително становище към психолог и учител на деца с езиково-говорни нарушения от РЦПНОВДУСОП - гр. Сливен.

При необходимост, когато детето не владее български език, се осигурява преводач.

След вземане на решение от Екипа за комплексно педагогическо оценяване и утвърждаване на решението със заповед на началника на РИО – Сливен, родителите се уведомяват писмено за решението на Екипа.

2.3 Информация за броя и вида на детските градини и училищата, в които се обучават децата и учениците със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания

На територията на област Сливен функционира една целодневна детска градина, в която е разкрита една помощна група, три специални училища, от които две помощни и един социално-педагогически интернат. От изброените училища две се намират на територията на община Сливен и едно на територията на община Нова Загора.

Интегрирано обучение в община Котел се осъществява в 1 средно общообразователно училище, 3 основни училища и 1 детска градина:

2.4 Информация за интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности – сравнителен анализ и оценка за последните три учебни години

Община	Населено място	Пълно наименование на детската градина/училището, в която се обучават интегрирано деца/ученици със СОП	Общ брой на интегрираните деца/ученици		
			2012/2013	2013/2014	2014/2015
Котел	с. Ябланово	ОУ „Н. Й. Вапцаров“	0	0	1
Котел	с. Мокрен	ЦДГ - с. Мокрен	0	1	1
Котел	Котел	СОУ „Г.С.Раковски“	15	15	13
Котел	с. Тича	ОУ „Христо Ботев“	0	3	5
Котел	с. Филаретово	ОУ“Д-р Петър Берон“	2	2	2

3. Специфични за община Котел проблеми и затруднения, произтичащи от условията на работа

3.1 По отношение състоянието на училищната мрежа:

От 11 общински училища на територията на община Котел, в 8 училища учениците се обучават в условията на слети паралелки. В следните 6 училища има сформирани самостоятелни и слети паралелки с по-малко от 10 ученици: ОУ „Димитър Камбуров“ - с. Стрелци, ОУ „Хаджи Димитър“ - с. Соколарци, ОУ „Д-р Петър Берон“ - с. Филаретово, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - с. Кипилово, ОУ „Христо Ботев“ - с. Мокрен и ОУ „Георги С. Раковски“ - с. Пъдарево.

Критично малък е броят на учениците в следните училища: ОУ "Димитър Камбуров", с. Стрелци - 15 ученици; ОУ "Хаджи Димитър", с. Соколарци - 20 ученици; НУ "Неофит Бозвели", с. Малко село - 22 ученици; ОУ "Св.св. Кирил и Методий", с. Кипилово - 39 ученици; ОУ "Д-р Петър Берон", с. Филаретово - 44 ученици.

След проведеното национално външно оценяване през учебната 2014/2015 г. за учениците от IV и VII клас в област Сливен, е видно, че резултатите на учениците, обучавани в слетите паралелки, по отношение на базовата и на функционалната им грамотност, са ниски. Този факт е тревожен, защото ниското равнище на базови знания и умения не дава възможност на младите хора да живеят здравословно и отговорно, да се подготвят за живот на самостоятелни граждани и да постигат успехи.

Община Котел е поела ангажимент да осигурява допълнителни средства извън определените по единни разходни стандарти, но след последното увеличение на работните заплати на учителите, се установява, че в училищата реално са намалели средствата за издръжка и директорите нямат възможността финансово да обезпечат всички аспекти на функционирането им като образователни институции.

3.2 По отношение на осигуреността с педагогически кадри:

Малкият брой ученици в училищата води до формиране на малко щатни бройки и поради това се налага назначените учители да формират норматив с часове, по които не са специалисти. Това от своя страна възпрепятства осигуряването на качество на учебно-възпитателния процес.

Учебни предмети, преподавани от неправопособни учители в училищата:

СОУ „Г. С. Раковски“ - гр. Котел

Български език и литература – 2 неправоспособни учители

Английски език – 1 неправоспособен учител

ОУ „Димитър Камбуров“ - с. Стрелци

Учебните предмети Физика и астрономия, Руски език, Музика, Биология и здравно образование, Домашна техника и икономика, Технологии, Физическо възпитание и спорт, Изобразително изкуство се преподават от учители без необходимата квалификация.

ОУ „Христо Ботев“ - с. Тича

Учебните предмети Математика, История и цивилизация, Физика и астрономия, Изобразително изкуство, Информационни технологии и Домашна техника и икономика се преподават от неправоспособен учител.

Учебните предмети География и икономика, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, Музика и Изобразително изкуство се преподават от учители без необходимата квалификация.

ОУ „Кап. П. Пармаков“ - с. Градец

Учебният предмет История и цивилизация се преподава от учител без необходимата квалификация.

ОУ "Св.св. Кирил и Методий" - с. Кипилово

В начален етап е назначен един неправоспособен учител.

Учебните предмети География и икономика и Изобразително изкуство се преподават от учители без необходимата квалификация.

ОУ „Христо Ботев“ - с. Мокрен

Учебните предмети Руски език, Музика, История и цивилизация, Физическо възпитание и спорт, Физика и астрономия и Изобразително изкуство се преподават от учители без необходимата квалификация.

ОУ „Георги С. Раковски“ - с. Пъдарево

Учебните предмети Руски език, Музика, География и икономика, Физическо възпитание и спорт, Химия и опазване на околната среда и Изобразително изкуство се преподават от учители без необходимата квалификация.

ОУ „Д-р Петър Берон“- с. Филаретово

Учебните предмети Информационни технологии, Химия и опазване на околната среда, Изобразително изкуство и Технологии се преподават от учители без необходимата квалификация, допълващи норматива си с тези предмети.

ОУ „Н. Й. Вапцаров“- с. Ябланово

Учебните предмети Музика, Изобразително изкуство и Технологии се преподават от учители без необходимата квалификация, допълващи норматива си с тези предмети.

НУ "Неофит Бозвели" - с. Малко село

В училището е назначен един неправопособен начален учител.

ОУ "Хаджи Димитър" - с. Соколарци

Учебните предмети Математика, Информационни технологии и Физическо възпитание и спорт се преподават от учители без необходимата квалификация.

Само в три училища в община Котел е назначен по един педагогически съветник /СОУ „Г. С. Раковски“ - Котел, НУФИ „Филип Кутев“ - Котел и ОУ „Кап. П. Пармаков“ - с. Градец./ Поради ниския бюджет, училищата в малките населени места не могат да си позволят да назначат педагогически съветник, въпреки необходимостта от подпомагане и консултиране на учениците.

3.3 По отношение на материално-техническата база:

Материалната база в училищата в малките населени места в община Котел е в лошо състояние. Сградният фонд не се поддържа и се руши, липсват огради и осветление на дворните пространства. Това възпрепятства изпълнението на изискванията за здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд. През учебната 2014/2015 г. не са извършвани ремонтни дейности в училищата по ОП „Регионално развитие“. Не е осигурена достатъчно съвременна информационно-комуникационна техника за преподаване на учебния материал на учениците. Въвеждането на нови технологии ще подобри усвояването на знания и умения от учениците и по-увереното им прилагане в различни житейски ситуации.

В този смисъл е изключително наложително пререструктуриране на училищната мрежа в община Котел, за да се създадат реални възможности за модернизиране материалната база, която е важен фактор осигуряване на качество на образователно-възпитателния процес, да се гарантира равен старт и най-доброто образование за всяко едно дете и ученик.

Горепосочените проблеми изискват Община Котел да се ангажира отговорно и по-категорично в предстоящите дейности по оптимизиране на училищната мрежа за учебната 2016/2017 г.

4. Оптимизиране на училищната мрежа в област Сливен

Бяха проведени редица разговори с представители на общинските администрации по въпроси, свързани с оптимизиране на училищната мрежа на област Сливен. В проведените през 2015г. заседания на Обществено-консултативния съвет, конституиран към РИО - Сливен за подпомагане на началника при провеждане на държавната образователна политика в областта взеха участие заместник-областен управител, представители на всички общински администрации, на синдикатите и др. Бяха обсъждани въпросите за обучението на ученици в слети и маломерни паралелки, за финансови затруднения на училищата в малките населени места, за търсене на варианти за предоставяне на всички деца от областта на възможности за равен старт и качествено обучение. Въпреки разбирането на проблемите и на пътя за решаването им от всички заинтересовани страни, през учебната 2014/2015 г. в общините не бе предприета процедура от общинските съвети и от кметовете по оптимизацията на мрежата от общинските училища.

5. Причини за отпадане на учениците и предприети мерки

В началото на учебната 2014/2015 г. в училищата на област Сливен са записани 22054 ученици в дневна форма на обучение. От трайно непосещаващите училище през първия учебен срок 235 ученици, най-голям брой – 129 ученици - са напуснали поради социални и семейни причини. Според получените информации от директорите на училищата в областта, през първия срок нито един ученик не е напуснал училище поради слаб успех.

През втория учебен срок трайно непосещаващи училище са общо 208 ученици, от които по социални и семейни причини са напуснали 89 ученици, а 4 ученици са напуснали поради слаб успех. Децата, заминали в чужбина с родителите си, са 134. Общо за учебната година от 22054 ученици в началото, 443, вкл. от община Котел, са напуснали училище. За сравнение: в началото на учебната 2013/2014 година в училищата на област Сливен са се обучавали 22219 ученици. От тях трайно непосещаващи училище през втория срок са били 248 ученици, а общо за миналата учебна година напусналите училище са били 512 ученици.

Видно е, че през настоящата учебна година броят на напусналите училище ученици е по-малък от този през миналата, но това не би следвало да е повод за оптимистични оценки, тъй като и общият брой ученици в началото на учебната 2014/2015 г. е по-малък от този през 2013/2014 г. Повод за положителна оценка на усилията на педагогическите екипи е по-скоро сравнението между първия и втория срок на 2014/2015 г. От посочените данни се налага изводът, че броят на трайно непосещаващите училище за област Сливен през последните няколко години не се променя в забележима степен, а причините, отчитани от страна на ръководствата на училищата, в най-общ план са идентични с посочваните в анализите, които се изготвят периодично относно допускането на неизвинени отсъствия. Подобни са и мерките, които се предприемат в училищата, защото, полагайки усилия за намаляване на неизвинените отсъствия, педагогическите екипи се стремят да постигнат ефект и за задържане и реинтегриране на децата в училище.

Най-често дефинираните от директорите на училища причини за напускане на училище от ученици са, както следва:

- Социално-икономически причини: ниски доходи на родителите, неприемливи битови условия; безработни родители; децата остават вкъщи да се грижат за по-малките деца в семейството; децата се ангажират със сезонна работа;
- Семейни или етнокултурни причини: слаба заинтересованост на родителите за образованието на децата им; промяна на местожителството на семействата; неграмотност и необразованост на родителите, децата подражават на този модел и нямат мотивация за учене;
- Миграцията на родителите - заминаване на ученици в чужбина заедно с родителите или учениците се отглеждат от роднини, които не са в състояние да упражняват ефективен контрол; преместване на ученици в други населени места;
- Педагогически причини – трудности при усвояването на учебното съдържание, обусловени от езиковата бариера, малък или никакъв контакт между родителите и училището, възрастови и личностни проблеми при израстването.

6. Мерки за повишаване мотивацията на учениците и учителите. Изграждане на система за превенция на насилието и агресията сред децата и учениците.

Мерките, предприемани от училищните ръководства и от педагогическите съвети на училищата от област Сливен за намаляване на процента на напуснали ученици, са в по-голямата си част прилагани през последните години, но едновременно с тях училищата търсят нови подходи, разчитат на ефективен контакт с родителите и на съдействие от различни институции или от местната общност, опитват се да подобряват училищната среда, за да стане училището по-привлекателно за децата. Предприеманите действия имат различна ефективност и резултатност. Нерядко усилията на училищните екипи се сблъскват с неразбиране или незаинтересованост от страна на родители и ученици. Подходите, които в повечето случаи дават резултат за намаляване на допусканите неизвинени

отсъствия, са ефективни и за предотвратяване на трайно непосещаване и напускане на училище.

Училища и детски градини участваха в Национална програма "С грижа за всеки ученик" на МОН през учебната 2014/2015 година:

По Модул 2 „Осигуряване на допълнително обучение за деца от подготвителните групи“ бе финансирано допълнително обучение на деца на 5 и 6 години в подготвителните групи в детските градини и в училищата. От община Котел по Модул 2 работиха: ЦДГ „Слънчо“ - с. Ябланово; ЦДГ „Слънце“ - с. Мокрен; ОУ „Капитан Петър Пармаков“ - с. Градец; ОУ „Христо Ботев“ - с. Тича

По Модул 3 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от началния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“ бе финансирано допълнително обучение на учениците от начален етап на основното образование. От община Котел по Модул 3 работи ОУ "Н. Й. Вапцаров" - с. Ябланово.

По Модул 4 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“ бе финансирано допълнително обучение на учениците от прогимназиален етап. От община Котел работиха СОУ „Г. С. Раковски“ – Котел; ОУ "Кап. Петър Пармаков" – с. Градец; ОУ "Христо Ботев" – с. Тича.

- Поставя се акцент върху превантивната работа с учениците, за да се ограничат случаите на напускане, провокира се позитивната нагласа към учебен труд и се търсят начини да се даде шанс на всеки ученик, активна роля на педагогическите съветници;

- Индивидуална работа със застрашените от отпадане ученици и ежемесечни посещения на кариерните консултанти от ЦКО - Сливен;

- Осигуряване на възможности за целодневно обучение;

- 21 средищни училища, работиха по Проект BG051PO001 – 3.1.06 „Подобряване на качеството на образованието в средищните училища чрез въвеждане на целодневната организация на учебния процес“, от тях т тях 3 бяха от община Котел: СОУ „Г. С. Раковски“ – Котел, ОУ „Христо Ботев“ – с. Тича, ОУ „Д-р Петър Берон“ – с. Филаретово.

- В Проект „Нов шанс за успех“ на МОН участваха 5 училища, едно от които бе СОУ „Г.С.Раковски“ - гр. Котел. Всички обучаеми редовно посещаваха учебните часове. Всички участници промениха отношението си към училището. Те повишиха знанията си и завършиха успешно съответните курсове. Много са силните страни на проекта. Той създава предпоставки за намаляване на броя на отпадналите ученици. Създава се доверие между учители, ръководствата на училищата и родителската общност.

- Диалог със семействата на учениците, застрашени от преждевременно напускане на училище, посещения на домовете, поддържане на постоянни контакти с родителите и настойниците от страна на класните ръководители, педагогическите съветници, директорите. Включване на родителите във форми на училищния живот, организиране на тържества, в които децата се изявяват пред родителите си, пред обществеността. Информационни кампании сред родителите по различни проблеми на подрастващите, грижи за предотвратяване на ранните бракове и раждания;

- Използване на възможностите на часа на класа, например беседи в часа на класа, имащи за цел осъзнаване значението на училищното образование за успешна реализация в живота;

- Работа на училищата по проект „УСПЕХ“, финансиран от ЕСФ по ОП „Развитие на човешките ресурси“. От община Котел се включиха 7 училища с 48 групи, в които се обучаваха 558 ученици. Важна цел на проекта бе свързана с намаляване на насилието и агресията сред учениците и в тази връзка в целевата група са включени и ученици с агресивно поведение, наказания и неизвинени отсъствия. Чрез извънкласни дейности, съобразени с възрастовите особености на учениците, с техните интереси и потребности, както и с възможностите на училищата, децата имаха възможност да осмислят част от свободното си време в приятни и полезни

занимания, чиито теми са извън учебните програми, и да се приобщат към училищния живот.

- Изготвяне на училищни програми и предприемане на различни дейности във връзка с участието на 6 училища от областта в Национална програма „На училище без отсъствия“, мярка „Без отсъствие“ – осигуряване на помагала на ученици, застрашени от отпадане от системата, осигуряване на карти за транспорт, изготвяне на програми, свързани с намаляване на неизвинените отсъствия и преждевременното напускане на училище, както и с реинтеграцията и т.н.;

- Добро партньорство между училището и институции и организации, като Комплекс за социални услуги за деца и семейства, отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, МКБППМН;

- Търсене на съдействие от общинските власти и кметовете по населени места.

7. Осигуряване на възможности за развитие на интересите и способностите на учениците чрез обучение извън задължителното учебно време и ангажиране на свободното им време

Извънкласната дейност е успешна форма за осмисляне на свободното време и изграждане на среда на доверие между учители и ученици. Обединенията по интереси провокират мислене, самостоятелност и формиране на умения.

Извънучилищни педагогически учреждения в област Сливен са Детски комплекс - Сливен и Център за работа с деца - Котел. Те създават условия за развитие на интелектуалния потенциал на всяко дете, за неговата пълноценна социална интеграция и последваща професионална реализация. Извънучилищните педагогически учреждения извършват образователно-възпитателна, творческа и тренировъчна дейност, която дава възможност на желаещите деца и ученици от общините Сливен и Котел да участват в разнообразни обединения по интереси за личностно развитие, творческа изява и емоционална удовлетвореност.

В Център за работа с деца - Котел през учебната 2014/2015 година има сформирани 7 групи в направления: художествено-творчество и научно - познавателно. Учениците, посещаващи Центъра, са взели участие в 23 различни изяви - състезания, концерти, конкурси, работилници и др.и са завоювали призови места.

Училищата от област Сливен взеха участие в 44 изяви от Националния календар за извънучилищни дейности на МОН за учебната 2014/2015 г., в които са обхванати 2935 ученици: Международен екологичен форум „Сребърна“ (Национален конкурс за ученически проекти по екология и опазване на околната среда „Сребърна 2014“; Международен конкурс по фотография „Аз обичам Черно море“, организиран от МОН, Национален дворец на децата, община Несебър и ОДК - Несебър; Международен ученически конкурс „Заедно в XXI век“ за рисунки, песни, стихове, есета, реферати и медийни презентации; Международен конкурс за детска рисунка „С очите си видях бедата“; Национален ученически празник „За хляба наш...“/конкурси за ученици от I до VIII клас/; Състезание за ученици от I до VII клас „Таралеж“; Национална викторина по БДП „Да запазим децата на пътя; Национални конкурси «Водата – извор на живот» - Бургас под мотото «Чиста вода за чиста земя».

Училищата от област Сливен взеха участие в общински, областен и национален кръг на Национално ученическо състезание „Защита от бедствия, аварии и катастрофи“, в XVI републикански състезания на младежките противопожарни отряди (МПО) „Млад огнеборец“, в отбелязване Деня на Земята, в Националната среща на детските парламенти, Седмица на мобилността, Национален конкурс „Космосът – настояще и бъдеще на човечеството“, Национален конкурс за стихотворение и есе „Живеем в земята на Ботев“, Национален фестивал „Наука на сцената 4“, Национален конкурс „Родолюбие“, Национален конкурс по гражданско образование „Хората – еднакви и различни“, Състезание „Стъпала на знанието. Български език и литература“, Национално състезание по география и икономика, Цветна олимпиада, Зелена седмица, Световен ден на околната среда, Литературен конкурс за създаване на авторски текстове на английски и немски език „Този

безкраен свят“, Национално състезание по български език и литература, Национален конкурс по народно-приложно изкуство „От Коледа до Васильовден“, Национален детски футболен турнир „Данониада“ и Национален конкурс за детска рисунка „ПриказкиТЕ“.

8. Подкрепа на даровити деца и ученици

Участие на училищата в Национална програма „С грижа за всеки ученик“ през учебната 2014/2015 година.

Модул 1 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“ се финансират дейности, свързани с провеждане на индивидуална или групов работа с ученици за подготовка и участие в националните олимпиади. Няма училища от община Котел, които да са отговаряли на изискванията за кандидатстване по модул 1.

Регионален инспекторат по образованието - Сливен подкрепя дарбите на учениците в региона, насърчава ги да се изявяват и творят, като координира, контролира и подпомага организационно училищата във връзка с осъществяването на Национален календар за извънучилищните дейности на Министерството на образованието и науката за учебната 2014/2015 година и Национален спортен календар на Министерството на образованието и науката за учебната 2014/2015 година, утвърдени съответно със Заповед № РД – 09 – 1439/16.09.2014 г. и Заповед № РД – 09 – 1368/03.09.2014 г. на министъра на образованието и науката.

Доказателство за добрата взаимовръзка между Регионален инспекторат по образованието – Сливен и училищните ръководства от област Сливен са успехите на учениците през годината в редица състезания: VIII Национална олимпиада по гражданско образование; Националното състезание „Най-добър млад строител“; Националната олимпиада по немски език; „Най-добър млад автомонтьор и водач на МПС“; Националното състезание по природни науки и екология; Четвърти ученически театрален фестивал „Арлекин“; Националното състезание по счетоводство; Национален конкурс „Бог е любов“; Националната олимпиада по английски език; спортни състезания и др.

Това са част от успехите на учениците от регион Сливен през изминалата учебна година. Насърчавани от своите учители и директори и подкрепяни от експертите в Регионален инспекторат по образованието – Сливен, те участваха и в редица други състезания и конкурси, които са извън Национален календар за извънучилищните дейности на Министерството на образованието и науката за учебната 2014/2015 година и Национален спортен календар на Министерството на образованието и науката за учебната 2014/2015 година. Осъществявайки своите дарби в различните направления на науката, изкуството и спорта, учениците повишават своите лични и социални компетентности, подобряват взаимоотношенията си със своите съученици и учители, трупат уменията за общуване и работа в екип, развиват талантите и заложибите си. Всичко това неминуемо допринася за тяхното изграждане и реализиране като успешни и пълноценни личности.

9. Квалификационна дейност с педагогически специалисти

Политиката на РИО - Сливен за квалификацията и кариерното развитие на педагогическите специалисти е в подкрепа на образователните институции при създаване на цялостна система за въвеждаща, поддържаща и надграждаща квалификация на педагогическите кадри.

Проведени квалификационни форми, в които са участвали директори и учители от област Сливен, вкл. от община Котел:

- Кръгла маса на тема „Споделяне на добри практики от прилагането на електронните уроци в образователно-възпитателния процес“ – проведена на 04.06.2015 г. с 20 споделени електронни урока в присъствието на 163 педагогически специалисти от област Сливен.
- Кръгла маса на тема „Да знаем за войната, да пазим мира, 70 години от края на втората световна война 1945-2015 г.“, проведена на 09.05.2015 г. с участието на 88 участници.

- Курс с детски учители на тема „ИКТ в образователния процес с фокус върху дигиталните компетенции на учителя“, 28 - 29 януари 2015 г., с доц. д-р Румяна Папанчева.
- Обучение на директори на детски градини от област Сливен на тема: „Качество на управлението на образованието с фокус върху контролната дейност на директора и мотивация на персонала“ с лектор доц.д-р Ицка Дерижан, проведено на 19.03.2015 г.
- Обучение на директори и учители от детските градини на тема „Превенция на стреса и развитие на социалните умения“ с лектор доц. Любомира Попова на 20.03.2015 г.
- Обучение на 33 директори на училища от област Сливен, от 29.09. до 02.10.2014 г., във вилно селище Свети Влас по темите: Ефективни стратегии за управление на училището; Толерантност vs Враждебност; Практическо обучение на нова компютърна система за провеждане на обучението в средното образование.
- Квалификационен курс за учители по чужд език на тема: „Индекс за приобщаване. Управление на стреса. Учителят - личност“ - проведен на 21.11.2014 г. от проф. Мария Баева от СУ „Св. Климент Охридски“.
- Семинарна тема „Формиране на дигитални умения у учениците“ - проведен през месец септември с 35 начални учители от областта, с обучител доц.д-р Красимира Димитрова.
- Семинар на тема „Методически аспекти на обучението по информационни технологии в 5-12 клас в българските училища“ - проведен през месец септември с 36 учители по ИТ, с проф.д-р Коста Гъров.
- Кръгла маса за обмяна на добри практики в КОО „Дейностният подход – съвременен инструментариум“, с учители от различни културно-образователни области /чужди езици, хуманитарни дейности, природни науки, математика и информатика/, се състоя на 09.02.2015 г. и в нея споделиха добър опит 37 учители от областта.
- Семинар с училищни екипи за оценяване на тема „Текущо вътрешноучилищно оценяване“. Обсъдени бяха конкретни казуси от педагогическата практика, свързани с оценяването на знанията и уменията на учениците, с учители от различни културно-образователни области - проведен на 12.12.2014 г., с участието на 81 педагогически специалисти.
- Семинар на тема „Проектно базирано обучение - средство за мотивиране на учениците за активно участие в урока“- проведен на 15.11.2014 г., с 39 учители по природни науки от област Сливен, воден от проф.д-р Драгомир Марчев от ШУ „Епископ Константин Преславски“.
- Курс „Методика на обучението по БДП“ - проведен на 20-21.11.2014 г. за 65 педагогически специалисти от област Сливен, с ръководител проф.Марина Николова от ИПФ – Сливен.
- Обучение на тема „Методически аспекти в обучението по информатика и информационни технологии в българското училище“- проведено на 27.02.2015 г. с участието на 52 учители.
- Обучителен семинар с учители по БЕЛ и НО на тема „Учебно-възпитателният процес в условията на слети паралелки“ с лектор проф.Татяна Ангелова, проведен на 13-14.03.2015 г. с участието на 33 учители.
- Обучение на учители на тема „Практическо обучение на учители с нова компютърна система за провеждане на обучението в средното образование“- проведено на 19.03.2015 г. с участието на 29 педагогически специалисти.
- Обучение на учителите по биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда на тема „Ателие за изработване на тестове за входно/изходно ниво“ на 27-28.03.2015 г. с 32 педагогически специалисти.
- Обучение на учители по чужд език на тема „Интервенции и превенции на трудни ситуации и трудни поведения в педагогическото взаимодействие“ с лектор проф.Мария Баева на 30.03.2015 г. с участието на 35 учители.

- Обучение на учителите по география и икономика на тема „Дейностите в обучението по география и икономика“ с лектор доц.д-р Петя Събева, участвали 40 педагогически специалисти.

Д-р Бисерка Михалева – началник на РИО Сливен

ОТДЕЛ „СОЦИАЛНИ И ХУМАНИТАРНИ ДЕЙНОСТИ“ ОБЩИНА КОТЕЛ – ОТЧЕТ 2015ГОД.

1 и 2. Дейност по превенция на насилието, сексуална и трудова експлоатация, и злоупотреба на деца в Интернет, както и по проблеми с насилието и агресията сред децата в училищата, в семейството и на улицата. Провеждане на разяснителна дейност по правата на жертвите на трафик /деца/

Всички учебно-възпитателни заведения на територията на община Котел извършват разнообразни дейности съобразно условията по места.

- Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с формите на насилие и с Актуализирания механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище – ОУ с. Градец, ОУ – Соколарци.
- Запознаване на учениците и родителите с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училището по ред определен от директора на училището – ОУ с. Градец и ОУ-Соколарци.
- Извършване оценка на тормоза в началото и в края на учебната година. Анализ и обобщаване на резултатите от изследването ОУ с. Градец.
- Утвърждаване от директора на правила и процедури за въвеждане на защитна мрежа за справяне с училищния тормоз между учениците. Запознаване на служителите с правилата и процедурите ОУ с. Градец.
- Провеждане на индивидуални консултации с деца понасящи или извършители на тормоз ОУ с. Градец.
- Изготвяне на тематично табло „Ние не приемаме насилието“ ОУ с. Градец.
- Проведено заседание на училищния координационен съвет на което се актуализира плана за мерките и процедурите за въвеждане на „Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище“ ОУ с. Соколарци.
- Във връзка с Международния ден на безопасност в Интернет в часовете по информационни технологии и в час на класа да се поставят акценти по проблема и да се запознаят и инструктират учениците за безопасно ползване на Интернет, предоставяне на лични данни и риск от кибертормоз ОУ с. Мокрен.
- Насочване на учениците към дейности, свързани с добри практики в училище като спортни изяви, тържества, културни прояви, проекти и др., които създават микроклимат на доброжелателство и взаимопомощ сред учениците. ОУ с. Мокрен.
- Запознаване и възпитаване на учениците с европейските нравствени ценности на толерантност. ОУ с. Мокрен.
- Провеждане анкети, изработване на рисунки и разглеждането им, както и на фотоси, видеоклипове, изготвяне на тематични табла, даващи възможност на учениците сами да разкрият своето отношение към агресията. ОУ с. Мокрен.
- Проведени кампании по превенция на насилието на тема „Насилието и агресията – норми и отклонения“ и за злоупотребите в Интернет: „Социалните мрежи – скрити опасности“ СОУ Котел.
- В час на класа и в асовете по гражданско възпитание се изнесоха беседи на тема: „Трафик на хора“, „Насилие в семейството“ – по повод инцидент с ученичка от училището, „Училището е като семейство“ – СОУ Котел.

- Картотекиране на проявите на насилие в училище, попълване на протоколи и свикване на Училищният координационен съвет и вземане на съответните мерки.
- Разглеждане на презентации на тема: „Не на насилието“, а също и изработване на рисунки на същата тема НУ с. Малко село.
- В часа на класа кл. ръководители провеждат разяснителна кампания за зачестилите случаи на насилие над деца. Съветват учениците как да работят безопасно в Интернет и как да се пазят от агресивно отношение в училище и на улицата. ОУ с. Кипилово.
- Включване на учениците в инициативата на Общински съвет на децата „Децата обучават деца“ ОУ с. Кипилово.
- Беседи на учителите и запознаване на учениците с понятието „трафик“ на деца и ги учат да бъдат предпазливи, да не се доверяват на непознати и да споделят с възрастните своите проблеми. ОУ с. Кипилово.
- Членовете на Общинския съвет на децата кандидатстваха с Проект „Не на насилието – радостта е по-голяма от страха“. Спечелиха проекта и сумата около 550лв., като с парите осъществиха много мероприятия, проведеха заключителен празник с награди за отличните участници, много забавни игри, викторини и др. Организирах конкурс за рисунки по темата и написване на есе или съчинение за страха и насилието. На балони записаха своите стракове и ги спускаха – символично изгониха страха от себе си.
- Беседи и филм „Трафик на хора“ – Раздадени са лентички на учениците, направени са анкети и табла. СОУ Котел.

3 и 4. Дейност с децата в училищата на теми по превенция на зависимост от наркотици, тютюнопушене и употреба на алкохол /брошури, беседи, анкети, разговори и др./

Провеждане на беседи, семинари, анкети и др. информационни кампании с цел подготовка за отговорно сексуално поведение, предпазване от СПИН, болести предавани по полов път.

- Проведени са беседи за вредата от зависимости – алкохол, тютюнопушене, наркотици, разглеждане на брошури за последствията до които водят зависимостите. ОУ Кипилово, НУ Малко село.
- Класните ръководители провеждат беседи за СПИН и други болести предавани по полов път с цел подготовка за отговорно сексуално поведение. ОУ Кипилово, НУ Малко село.
- Всеки класен ръководител има заложили теми в плана на класа, свързани с превенцията на зависимости от наркотици, тютюнопушене, употреба на алкохол и др. Изработване на табла на здравна тематика и „Не на наркотиците“ ОУ с. Тича.
- Кампания „Вредата от алкохола, тютюнопушенето и наркотичните вещества“. Училищният съвет на децата изготви информационни табла и раздаде на учениците брошури по темите за превенция на зависимости от изброените пороци. СОУ Котел.
- В часа на класа и в часовете по биология и химия, човекът и природата се обсъждат правилата на здравословен начин на живот, отговорно сексуално поведение, предпазване от СПИН и болести предавани по полов път ОУ с. Пъдарево.
- В часовете се работи за повишаване здравната култура на учениците и се обяснява вредата, която нанасят на човешкия организъм. ОУ Пъдарево.
- По проект „Успех“ учениците бяха включени в ателие – „Творим и се забавляваме“ и клуб „Виртуален пътешественик“ – ОУ Пъдарево.
- Семинари, беседи, лекции, дискусии и теми разглеждани в часа на класа: „Пътят назад е наистина труден“ – за вредата от тютюнопушенето, употребата на алкохол и наркотици“, „Опасностите на улицата – как да се предпазим и помогнем сами“, „Има ли бъдеще един наркоман“, „Как да се справим с гнева си“, „Как да преодолеем тревожността и стреса“, „Как да предпазим децата си“ - предоставяне на съвети към родителите, участие на ученици в различни

конкурси свързани с проблемите. Спортен календар „Дни на предизвикателството“ – спортни игри в училище, „Спорт против дрогата“ – спортносъстезателни игри, Спортен проект за физическо здраве и личностно развитие – „Спорт против дрогата“ – ОУ с. Мокрен.

- В някои училища се води „календар на здравето“ – за запознаване на учениците с различни болести, последиците от тях и начините за предпазване – СПИН, хепатит, диабет и др. Внимание се отделя и на беседи върху опазване на личната и обществена хигиена, последиците от ранното полово общуване, вредите от алкохола, тютюнопушенето и наркотиците с използване на подходящи за възрастта на учениците материали. ОУ Мокрен.
- Включване на ученици в риск от насилие, неблагоприятна семейна и социална среда в работа по проекти, осмислящи свободното им време. ОУ Градец.
- Провеждане на тематични родителски срещи с родителите и разговори с учениците в часа на класа на тема „Наркотици, тютюнопушене, алкохол и вредата от тях“.
- Проведена анкета за проучване отношението към наркоманиите на учениците от V – VIII клас.
- Изготвяне на постери от екипи по класове на тема: „Ние сме за борба с наркотиците“ ОУ Градец.
- Презентация пред учениците от VIII клас и родителите им – в допълнителен час на класа на тема: „Дрогата – социални аспекти“. ОУ Градец.
- Разпространение на информационни диплянки на тема „Наркотици, дроги, психоактивни вещества“. ОУ Градец.
- Провеждане на спортен празник – крос, футбол на тема: „Спорт вместо дрога“. ОУ Градец.

5. Мерки по превенция, анализ и оценка на отпадането на децата от училище

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и педагогическата колегия. В повечето училища няма отпаднали ученици, но се появява друга категория ученици, застрашени от отпадане. Поради липса на интерес към учебния процес или слаби резултати в учебната работа те допускат голям брой неизвинени отсъствия, което ги поставя в групата на застрашени от отпадане от училище. Във връзка с това в училищата с такива проблеми се предприемат следните мерки:

- изготвяне ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията и причините поради които учениците отсъстват. ОУ Тича.
- Работа по НП“С грижа за всеки ученик“ – модул 4 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап на основното образование за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка“ ОУ Тича.
- Провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и групова работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от застрашените от отпадане ученици. ОУ Тича.
- включване на застрашените от отпадане ученици в извънкласни форми на работа ОУ Тича.
- Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици, чрез засилване на контрола върху отсъствията и чрез своевременно писмено информиране на родителите ОУ Тича.
- индивидуална работа извън учебните часове с учениците застрашени от отпадане от училище. ОУ Мокрен.

- приобщаване на децата в риск към ученическия колектив: „Деца помагат на деца” – ученици, които да помагат по време на часовете, да изпълняват ролята на своеобразни наставници. ОУ Мокрен.
- Ученическите съвети в училищата подпомагат такива ученици. Повишаване на социалните умения на ученическия парламент и ученическите класни съвети за подкрепа на съученици в риск – организиране на тренинги.
- Съдействие от Кмета на селото и Училищното настоятелство – където има такава.
- Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.
- Създадени са комисии за работа с деца в риск, комисия за повишаване на грамотността и качеството на образование. Комисиите работят по утвърден план – график на дейностите. НУ Малко село.
- Осигурен е равен достъп на всички деца за използване на МТБ, физкултурен салон и спортни площадки. НУ Малко село и др.
- УКБППМН ежеседмично разглежда отсъствията на ученици в риск в присъствието на родители, преподаватели и ученици и предприема съответни мерки за предотвратяването на повече отсъствия. Изработва се Карта на ученик в риск. Изпращат се съобщения и предупредителни писма до родителите на застрашените от отпадане ученици. СОУ Котел, ОУ Градец и др.

6 и 7. Интегриране на деца със СОП в общообразователния процес. Дейност на ресурсни учители и други специалисти с деца със СОП

- Утвърдена програма за работа и осигурен ресурсен учител – ОУ Ябланово – 1 ученик.
- Успешна интеграция на ученици със СОП, вкл. и по индивидуални учебни планове – 2 ученика в СОУ Котел. Сформираните училищни комплексни екипи работят с 11 ученика. В началото изготвиха Карта за оценка на образователните потребности на всеки ученик и индивидуалните образователни програми, както и график за работа. Постигнати са реални резултати в участие в празници, тържества по класове, работа с природни материали, табло за деня на будителите, рисунки по случай християнското семейство, коледни и новогодишни картички. Ресурсните учители работят съвместно с останалите членове на екипа. В ОУ с. Тича през 2015год. имаше 3 – ма ученика със СОП, с които два дни в седмицата работи г-жа Ели Хубекова, а останалите учители работят по предварително изготвени индивидуални програми. Тези ученици са включени във всички класни и извънкласни мероприятия. Интензивно се работи за тяхната интеграция в училищната общност чрез непрекъснати разговори с останалите ученици да бъдат толерантни и да проявяват съпричастност.

8. Превантивна дейност, свързана с правилата за движение по пътищата
Задължителни теми по БДП в часа на класа, изпълняват се предвидените дейности в плана на Училищните комисии във всички училища, очертава се най-прекия път от дома до училище и обратно на първокласниците съвместно с техните родители, провежда се 5-минутка в края на учебния ден във всеки клас, особено в начален етап, където се припомнят правилата за движение по пътищата, учениците от I – IV клас се изпращат от възпитателите в края на заниманията на ПИГ. В ОУ-Тича през м. май 2015год. се проведе състезание „Млад велосипедист” с участието на ученици от I – VIII клас. На отличените се раздадоха награди. Децата от ПДГ и учениците от НУ Малко село взеха участие в различните инициативи свързани с отбелязване на „Седмица на мобилността” и „Ден без автомобили”. Учителите проведоха тематични родителски срещи по безопасност на движението. Разговаряха със своите ученици по следните теми: „Отивам на училище сам”, „Пътник в превозно средство”, „Как да управлявам велосипед”.

В ОУ Соколарци се организира състезание с велосипеди, проведоха се викторини и изложби и др. игри свързани с прилагане правилата за безопасност на движението и защитата на децата на пътя.

Разнообразни са дейностите в ОУ Градец:

- Създаване на видеотека с филми по безопасност на движението.
- Провеждане на анкета с родителите под надслов: „Как да опазим децата на пътя“.
- Организиране на родителски патрул за първокласниците и децата от ПГ с цел запознаване с правилата за движение.
- Оформяне на класни кътове с рисунки по темата: „Участници в уличното движение“ и „Децата на пътя“ – рисунките са изложени в коридора на училището.
- Ежедневен контрол на учениците включени в списъка на нарушители на правилата за движение по пътищата.
- Информирание на учениците в ежедневни разговори и напомняния относно правилата за управление на велосипеди, ролери, ползата от носене на светли дрехи.

В СОУ Котел се проведе кампания „Да пазим децата на път“ и „За човека няма резервни части“.

В ОУ Кипилово през м. септември организираха състезание с велосипеди, като се обърна внимание на предпазливото им управление. И тук 5-минутката съпровожда всеки последен час.

В ОУ Ябланово със средства на училището се очертаха и освежиха пешеходните пътеки в района на училището. Обсъдено е със служители на полицията и общината въпроса за подновяване на пешеходните пътеки, които се ползват от учениците и указателните пътни табели като за проблема има изготвено писмо до Община Котел. Проведени са родителски срещи за обсъждане на проблемите свързани с придружаване на децата до училище и др. проблеми свързани с темата. В училище има избрана комисия по безопасност на движението, която има утвърден план за работа.

9 и 10. Стимулиране участието на децата в различни мероприятия. Закрила на деца с изявени дарби

Учениците от всички училища се включват в разнообразни игри спортни и забавни, организирани в класовете, както и олимпиади по различни предмети, където се чувстват силни и знаещи, в културни и развлекателни мероприятия. Организират се състезания по спортни игри, а изявените ученици участват в крос „Раковски“ през м. април в гр. Котел.

Учениците с изявени дарби и наклонности се картотекират в дневниците на класовете. За тях се набелязват мерки за допълнителни, индивидуални и диференцирани дейности за работа. Редовно се канят на консултации по различните предмети и участват в олимпиади и състезания.

Ученици от СОУ Котел от 10 и 11 клас от професионално направление „Аниматор“ за всеки празник подготвят програма, която изнасят пред по-малките ученици. Учениците участваха в състезанието „Знам и мога“ с престижни награди. Стимулират се и мотивират даровитите ученици в СОУ Котел.

Във всички училища на общината има утвърден клуб „Млади възрожденци“ в който членуват ученици, чиято родолюбива дейност се изразява в по-задълбочено изучаване живота и делото на различни възрожденци от нашето минало. Представят презентации пред останалите ученици, правят изложби и др. мероприятия.

11. Здравословен начин на живот

Здравословният начин на хранене е начин, който трябва да бъде възпитан още в ранна детска възраст. През учебната година във всяко училище се провеждат кампании за запознаване на ученици и родители със здравословното хранене и здравословния начин на живот. Изнасят се беседи главно от медицинските лица в училищата на теми: „Правила за балансирано хранене“, „Да четем етикетите“, „Режим у дома и учене в училище“, „Сънят и играта важни предпоставки за здрави деца“. Важна е и работата с родителите, за да се научат да хранят правилно децата си. Медицинските лица в училищата разговарят с родителите, присъстват на родителски срещи и изнасят подходящи беседи. Следи се от училищните ръководства съвместно с медицинските лица в училищата за

разнообразието на предлаганите закуски в училищните павилиони, дали се предлагат плодове, чай, мляко, има ли вредни храни и напитки, които децата не бива да консумират.

Наднорменото тегло при учениците също е тема на разговор в часа на класа, изнасят се лекции, обсъждат се филми или подходящи ситуации с цел правилното ориентиране на децата към здравословен начин на живот в училище и в къщи.

12. ЦНСТ и ЦСРИ

ЦНСТ – настанени са 12 деца и младежи. Дейностите с тях се реализират успоредно във времето на престоя на децата като стремежът на екипа е да запази домашната и семейна атмосфера. На децата е осигурена 24 часова грижа и подкрепа. Осигурява им се храна, облекло, чистота, сигурност, лично пространство и закрила. На всяко дете е осигурен достъп до здравна профилактика, здравни грижи, лечение и рехабилитация. На децата със специфични здравословни проблеми е осигурена допълнителна специализирана помощ от външни специалисти като: логопед, специален педагог и др. Прилага се психо-социална подкрепа за преодоляване на кризата в развитието на децата. Тази подкрепа е насочена към подобряване психичното състояние на децата и стимулиране развитието им – емоционално, личностно, познавателно, социално. На децата е осигурена професионална педагогическа и психологическа подкрепа за създаване на умения за общуване и самоконтрол.

ЦСРИ – дейностите, които се извършват там са с цел подкрепа на индивидуалното развитие и разширяване на социалните умения на деца и лица с различни вид и степен на увреждане.

С децата се провеждат следните дейности:

- Трудотерапия – формиране на битови и трудови навици. Развитие на творческите заложби.
- Логопедична рехабилитация- терапия за корекция на речта.
- Двигателна рехабилитация – профилактика, преодоляване на увреждания чрез масажи, пасивни и активни упражнения, упражнения с уреди.
- Психологическа рехабилитация –насочена е към възстановяване и поддържане на психологическото равновесие.
- Педагогическа дейност- индивидуална и групова работа с цел овладяване на нови образователни знания.

12. Здравни медиатори

Здравните медиатори на територията на община Котел са двама – 1 в града и 1 в с. Градец. Дейностите, които извършват се свеждат до:

- Провеждат срещи с млади майки от квартала на база семейно планиране на деца.
- Подпомагане на възрастни хора за подготовка на документи за пенсиониране по болест.
- Срещи и разговори с младежи на тема: образование, здравна култура, предпазване от СПИН, ХИВ.
- Провеждане на здравни беседи и раздаване на здравни брошури в квартала.
- Индивидуални срещи и на терен. Разговори за ползата от заплащане на здравните осигуровки.
- Домашни посещения при възрастни, бременни и семейства в риск.
- Разясняване на използването и поставяне на контрацептивни средства.
- Беседи и здравни консултации.
- Издирване на бременни и деца – наблюдение и регистрация, хоспитализация.
- Промоция на здраве, превенция и профилактика на болестите, редовно провеждане на профилактични прегледи.
- Насърчаване на развитието на децата – своевременна регистрация на новородените и децата при личен лекар.

Изготвил: Ю. Казакова – гл. експерт ОСДУЗ

НУФИ „ФИЛИП КУТЕВ“ ГР. КОТЕЛ

ОТЧЕТ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТНИК ЗА ДЕЙНОСТИТЕ СВЪРЗАНИ С ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКОВОТО ПОВЕДЕНИЕ И ПЪЛНОЦЕННО РАЗВИТИЕ НА ДЕТСКАТА ЛИЧНОСТ 2015ГОД.

За пълноценното развитие на детската личност и съхраняване на психичното здраве на подрастващите, през 2015год. се осъществиха дейности, които да повишат информираността им и житейската култура по различни проблеми.

Във връзка с разяснителна кампания относно училищния тормоз, в час на класа са проведени дискусии за видовете агресивни прояви и последствията за децата – жертви. От ученици бяха подготвени информационно табло и видеоклип, който бе гледан от учениците в 5 и 9 класове. Разясни се каква е функцията на Отделите за закрила на детето, Детските педагогически стаи и Местните комисии за превенция на противообществените прояви. Сред учениците е проведено анонимно анкетиране за отношението им към проблемите на насилието сред учениците. Резултатите показват следното: анкетираны са общо 137 ученика от средна и горна учелешна възраст. 19 посочват, че понякога спрямо тях е проявена агресия от съученици, а 15 че към тях са били агресивни и други деца. 43-ма анкетираны отбелязват, че към тях е насочвана вербална агресия, а 11 – физическа. Когато спрямо тях е насочена агресия реагират по различен начин: 36 опитват да се защитят сами, 16-споделят с приятели, 15-търсят подкрепа.

Най-често агресивните прояви според учениците се случват извън училище, в класната стая или на двора. По-често агресивни са момчетата.

При възникнал проблем своевременно се разговаря с класа, родителите и педагогическия съветник.

На 17 октомври, във връзка с отбелязване на международния ден за борба с трафика на хора, с ученици в горна училищна възраст се проведе дискусия по проблема и бе представена презентация. Разясни се какви са пътищата за попадане в трафик на хора, кои са фондациите работещи с жертвите на това престъпление.

Учениците от горен курс бяха за пореден път запознати с опасността от СПИН. Дискутираха се пътищата за заразяване, подготвено бе информационно табло за 1-ви декември. Раздадени бяха в класовете образователни брошури и червени лентички, проведени са разговори с цел подготовка за отговорно сексуално поведение.

Учениците от 9 клас гледаха документалния филм „Пропуснат живот“, разкриващ тежките проблеми на наркозависими младежи. Периодично се предоставят информационни материали свързани с проблема за дрогата и последствията при употреба на наркотични вещества. С учениците от 5 клас се проведе лекция за вредата от цигарите и алкохола, представена бе и презентация.

Горепосочените проблеми се разглеждат от педагогическия съветник и при индивидуалните консултации с учениците, в зависимост от конкретния случай.

За да развият своите социални и творчески умения учениците се стимулират да участват в различни конкурси и кампании. Такава е благотворителната кампания „Деца помагат на деца“ при която чрез концерт се събират средства за нуждаещи се деца. Пример е инициативата на ученици от 12-тите класове и техни приятели, които изнесоха благотворителен концерт за да помогнат на нуждаещо се от лечение дете.

Ученик от 10 клас се представи много добре и в състезанието по ориентиране проведено през лятото на 2015год. в гр. Котел. Присъдени са и стипендии на 2-ма ученика в конкурса „1000“ стипендии.

Учениците от НУФИ „Филип Кутев“ град Котел периодично участват в престижни изяви и конкурси на национално равнище, с което допринасят за популяризиране на българския фолклор, достойно представят себе си и училището.

Изготвил: Веселина Върбанова – педагогически съветник

РАЙОННО УПРАВЛЕНИЕ НА МВР - КОТЕЛ

ОТЧЕТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО ЗА 2015ГОД.

На територията на община Котел няма деца на улицата, просеци и деца жертва на трафик, но съвместно с представител на ДСП – Котел всеки месец се прави обход за такива деца по паркове, автогари, пазари и др.

РУ на МВР Котел не е работил по сигнали за тежък детски труд.

РУ на МВР Котел не е работил по случаи на непридружени български деца и деца жертви на трафик, но сме работили по 10 случая на деца жертви на насилие.

Идентифицирали сме 2 бр. деца жертви на домашно насилие и сме ги насочили към Кризисен център с. Балван.

Изнесени са лекции при деца на възраст 8 -11 години за защита на децата на пътя и местата за безопасно каране на колело и игра.

През месец ноември в РУМВР се проведе ден на отворените врати с учениците от трети клас на СОУ „Г. С. Раковски“ Котел „начален етап“, като заедно са обсъдени прилагането на правилата за безопасност на движението по пътищата.

През 2015 година са проведени множество профилактични беседи с деца в конфликт със закона и деца с множество противообществени прояви.

Изготвил: Димитър Кабаджов ИДПС

МЕСТНА КОМИСИЯ ЗА БОРБА СРЕЩУ ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ПРИ ОБЩИНА КОТЕЛ - ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2015ГОД.

Дейността на МКБППМН през 2015г. премина в изпълнение на Главната цел – „Намаляване на престъпленията и асоциалните прояви на малолетните и непълнолетните и създаването на превантивна среда, способстващата за това“ и в съответствие с основните принципи, заложи в стратегията на МК, а именно: поставяне на висшия интерес на детето в центъра на работата, индивидуален подход при работа по случай; толерантност и съобразяване с характеристиките на всяко дете, работа в екип; уважение към личността; поверителност.

I. Организационно състояние на МКБППМН /общинска/

МКБППМН в община Котел се състои от 11 човека в т.ч. 5 педагози, 1 психолог, 2 юристи и 1 социален работник, 1 инспектор ДПС и 1 гл. специалист МКБППМН. По населени места в състава на комисията влизат: 1 от с. Ябланово, 1 от с. Градец и останалите са от гр. Котел. Не са включени повече хора от другите села в общината, тъй като това затруднява събирането на комисията, свързано е с повече разходи, ефективността се намалява. Гл. специалист на МК е щатен на трудов договор.

II. Дейност на комисията:

Основни дейности на МКБППМН са:

- взаимодействия с всички институции на територията на общината, които имат пряко отношение към малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви;

- издирва малолетни и непълнолетни, които са извършили противообществени прояви или се нуждаят от помощ и взима мерки за тяхната социална защита и развитие.

- разглежда противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни по постановления от прокуратура, съд, полиция и сигнали от граждани.

Налага възпитателни мерки по чл. 13 и чл. 15 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни:

- ръководи и контролира дейността на обществените възпитатели;
- консултира деца и семейства в риск;

- взаимодействия с училищните комисии за превенция на противообществените прояви на учениците, методически ги подпомага;

- отчита ежегодно резултатите от дейността си пред ЦКБППМН.

Нормативните актове, върху които се базира дейността на МКБППМН са:

- Семейен кодекс, Наказателен кодекс, Наказателно-процесуален кодекс, ЗБППМН, Закон за закрила на детето, Закон за защита на домашно насилие, Закон за борба с трафик на хора, Правилник за прилагане Закона за закрила на детето, Правилник за ДПС, Наредба № 2 /07.07.1999г. и Наредба № 3/ 19.04.2005г.

Конкретни мерки на МКБППМН, свързани със:

Социална закрила на малолетни и непълнолетни

МК е правела 5 планирани заседания и 11 заседания по чл. 11 за тази година. На заседанията МК е разгледала 39 възпитателни дела, 18 наказателни постановления и АУАН. На 30 деца е наложена възпитателна мярка по чл. 13/1/ от ЗБППМН.

Дейността на МК по изпълнение на националните и общински планове и програми се планира, води и отчита в съответната учебна година. На 01.06.2015г. под ръководството на обществените възпитатели и с участието на повечето от децата, с които те работят /деца в риск/, бе отбелязан деня на детето. И през тази година до всички училища бе изпратен свитък „Извадки и закони“, касаещи малолетните и непълнолетните с изискването да бъдат разглеждани в часа на класа.

Главната цел на МК и училищата на територията на общината е ограничаване на употребата на наркотични вещества, както и рисковите фактори за нейното развитие, чрез прилагане на добри практики в обучителни и превантивни програми. Най-активно за реализирането на тази цел се работи в СОУ „Г.С.Раковски“ Котел и НУФИ „Филип Кутев“ Котел. В СОУ Котел е създаден постоянен информационно-образователен кът за превенция разпространението на СПИН, употребата на упойващи вещества и насилието. В НУФИ Котел се проведе информационна кампания сред учениците и родителите за вредата от употребата на наркотици.

Година	Брой приложени програми за превенция и противодействие на детското асоциално поведение	Брой лица обхванати от информационни кампании за предотвратяване на асоциалното поведение сред децата	Брой консултирани деца и семейства чрез МКБППМН
2013г.	1	1438	45
2014г.	1	1426	45
2015г.	1	1158	30

В МК през 2015год. са постъпили две постановления от РП Котел за деца притежаващи наркотични вещества без надлежно разрешение. Комисията образува и разгледа възпитателните дела и наложи съответните възпитателни мерки. През годината МК съвместно с УК проведеха редица мероприятия свързани с наркотичните вещества: „Наркотиците – тихият убиец“ – лекция; „Наркоманите – рисковата група за заразяването със СПИН“ – лекция; „Наркотици и престъпност“ – лекция; „Наркотици и рисковото поведение“ – лекция; „Могат да бъдат щастливи и без дрога“ – лекция; „Загубване на човешкото у човека наркоман“ – конкурс за постер; и други.

Обучения на специалисти и доброволци по превенции на наркоманиите	Програми и проекти за превенцията на рисковото поведение	Програми за работа със семейства в риск и рискови	Брой консултирани деца и семейства във връзка с употребата	Издаване и разпространение на информационни материали	Брой информационни кампании и програми	Брой лица обхванати в информационните кампании и превантивните програми

	за употреба на наркотици	групи	на наркотици			
2 – спец.	Лекции в часа на класа за употребата на наркотици и последиците от това	Разговори с родителите как да разберат, че детето им употребява наркотици	9 бр.	УК и класните ръководители	1 бр.	89 бр.

В община Котел няма малолетни и непълнолетни деца, споделящи идеи или принадлежащи към организации с екстремистки ли радикален характер. Няма установени криминални деяния от футболни агитки.

Образувани ВД през 2015г. са предимно за кражби – на хранителни продукти, медни кабели, жезла и ламарини, мобилни телефони, пари, нарушаване на обществения ред и др.

В МКБППМН има създаден поименен регистър на неучащи и неработещи непълнолетни освободени от СПИ и ВУИ. През 2015г. няма такива деца.

През 2015г. МК е направила 1 предложение до РС Котел по чл. 13(1) т. 13 за настаняване на деца във ВУИ. Имаме влязло в сила Решение на РС Котел и съответното лице е настанено във ВУИ гр. Завет.

МК осъществява контакт с директорката на ВУИ гр. Завет, както с кореспонденция така и по телефона. Интересува се за поведението на децата, за тяхното здравословно състояние. До сега няма оплаквания от тях /към момента има настанени три деца/. Всички бяха пуснати в коледна ваканция, като на всяко дете беше определен обществен възпитател, който да следи за поведението му по време на ваканцията и съответно да изпрати кратък доклад до ръководството на ВУИ гр. Завет.

Предложения за предсрочно прекратяване на престоя на деца във ВУИ не са правени от МК. Гл. специалист на МКБППМН не е участвал на заседания на педагогическия съвет съгл. чл. 31, ал. 1 от ЗБППМН, защото не е получавал покана на ръководството на ВУИ гр. Завет. Тази година нямаме освободени деца от ВУИ поради навършване на пълнолетие.

В община Котел няма малолетни и непълнолетни отглеждане в домове за деца, лишени от родителски грижи, настанени във ВУИ или СПИ.

МК се информира за условно осъдените и осъдени на пробация непълнолетни от съда – изпращане на препис от присъдите и от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ ОС ИН Сливен, сектор „Пробация“ – изпращане на уведомителни писма.

Категории неучащи и неработещи непълнолетни	Общ брой	Брой продължили образованието си	Брой на обхванати в обученията и квалификация	Брой на професионално ориентирани и консултирани	Брой на започналите работи
Неучащи и неработещи без да са пребивавали във ВУИ или СПИ	35	-	-	-	-
Неучащи и неработещи, напуснали СПИ	-	-	-	-	-
Неучащи и					

неработещи напуснали ВУИ	-	-	-	-	-
Неучащи и неработещи, освободени от ПД	-	-	-	-	-
Условно осъдени	-	-	-	-	-
Осъдени на пробация	-	-	-	-	-

МКБППМН подпомага трите най-големи училища в общината – в гр. Котел, с. Ябланово и с. Градец по отношение на задържането и прибирането на децата в риск в училище чрез обхващане на максимален брой – 25 в индивидуална работа по чл. 41/2/ с тях и техните родители от страна на обществените възпитатели.

Ежегодно МКБППМН организира и провежда заседание поставено на Деня на детето 01.06. През тази година то премина под наслов „Децата – бъдещето на България“, в което взеха участие много от децата в риск, с които работят обществените възпитатели. Те представиха част от Конвенцията за правата на детето, Меморандум на едно дете. Във връзка с 18.10.2015г. – Европейски ден за борба с трафика на хора – с учениците от горен курс СОУ Котел се гледа филма на „Фейс ту фейс“ на неправителствена организация „Открадната светлина“ и няколко видео клипа за превенция трафик на хора. Националната антиспин кампания „Бъди в час“ бе открита на 1-ви декември с раздаване на лентички и информационни материали. В час на класа медицински специалист запозна учениците в горен курс на СОУ Котел с причините за заразяване със СПИН и начините за предпазване. Превенцията на злоупотреба с психоактивни вещества е ключов момент в работата за нормално психическо и физическо развитие. По радиовъзел Котел се организира предаване във връзка с 26 юни – „Ден за борба с наркотиците“.

УКБППМН и обществените възпитатели активно работят с децата в риск, като се стараят да възпитават у тях коректни и толерантни отношения с родителите, с учителите и със съучениците им. Стремят се да намалят противообществените прояви до минимум. Издирват, проучват и завеждат до отчет учениците извършили противообществени прояви. През учебната година провеждат беседи на различна тематика с учениците с родителите им. Обществените възпитатели отчитат, че беседите и разговорите с родителите и децата в риск оказват положителен ефект върху тях, но проблема е, че около 60-70% от извършените противообществени прояви са от деца, които не посещават училище и трудно могат да се обхванат от специалистите, които да работят с тях. МК подпомага директорите на училищата за обхващане на подлежащите на задължително образование деца и за тяхното неотпадане от училище. Проблемът идва от там, че много от семействата – предимно от ромски произход много често напускат територията на община Котел и почти е невъзможно да бъдат намерени на постоянните им адреси и съответно не може да се установи комуникация с родителите на децата извършили противообществени прояви.

Най-големите трудности МКБППМН среща при работа с родители, които сравнително трудно се отзовават на образователни мероприятия. Въпреки това обществените възпитатели поеха ангажимент всеки срок да изнасят по една беседа за родители и ученици. На родителските срещи родителите бяха запознати с различни дейности, свързани с предпазване на децата от противообществени прояви, с техните права и задължения съгласно Правилника за вътрешния ред в училище, Годишния план на училището и други Закони свързани с децата.

III. Възпитателни дела:

Най-често срещаните проблеми, свързани с образованието, разглеждането на възпитателните дела и изпълнението на възпитателните мерки, произтича от невъзможността да се осигури присъствието на децата и техните родители на

заседание на МК както и да се осъществи контрол по отношението на наложените възпитателни мерки. През 2015г. МК е потърсила съдействие от РУ „Полиция“ Котел и по-точно от инспектор ДПС за подпомагане издирване и осигуряване на присъствието родители и деца на заседанията на МК. Въпреки положените усилия от страна на органите на реда и инспектор ДПС много от семействата не могат да бъдат открити подари това, че се намират извън територията на общината и не може да се установи точното им местонахождение. Това се отнася предимно за лица от ромски произход. По тази причина МК прекратява образуваните възпитателни дела съгласно чл. 136 от ЗБППМН. През 2015г. МК е разгледала 39 бр. възпитателни дела и е прекратила 19 броя. На 30 деца е наложена възпитателна мярка. За съжаление на много малко от децата първото възпитателно дело е въздействало възпиращо, те повече да не извършват противообществени прояви. Половината от тях са с 2 и повече ВД. Причините за това са – лошата семейна среда, неграмотността на родителите и други социални проблеми.

От наложените възпитателни мерки по чл. 13(1)от ЗБППМН най-резултатни се оказват по т. 1 – Предупреждение, тъй като мярката обикновено се налага на лица, които за първи път се явяват пред комисията и провиненията им са сравнително по-леки. Другата най-резултатна възпитателна мярка е по т. 4 – Поставяне под възпитателен надзор на родителите. Мярката е резултатна защото повечето от родителите започват да обръщат внимание на децата си, посещават редовно училище и се интересуват за поведението им там. На първото ВД МК налага възпитателна мярка по чл. 13 (1), т. 1, а за последващи ВД т. 2, т. 3, т. 4 и т.н.

МКБППМН не е прилагала чл. 15 и чл. 25 от ЗБППМН през тази година, защото не се е налагало да го прави.

На всички заседания на МК по чл. 11 от ЗБППМН е присъствал представител на Дирекция „Социално подпомагане“ гр. Котел. На повече от заседанията присъства и прокурор от Районна прокуратура Котел.

IV. Консултативни кабинети и центрове за социална превенция:

Консултативният кабинет за социална превенция е създаден през 2010г. Основните цели на ККСП са да подпомага МКБППМН в изпълнение на задачите по чл. 10, ал. 1 от ЗБППМН, по предотвратяване и противодействие на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и престъпления извършени на територията на общината. Да извършва корекционни-възпитателна дейност при условията на чл. 41, ал. 1 и ал. 2 от ЗБППМН. Да подпомага родителите, които срещат затруднения при възпитанието на децата си. За съжаление ККСП е със затихващи функции. Няма никакъв интерес от страна на родителите и децата, на които им е препоръчано да се срещат и разговарят със специалистите в кабинета. За това с всички задачи свързани с ККСП бяха натоварени УКБППМН и обществените възпитатели, които отчитат извършената работа на пленарните заседания на МК.

V. Обществени възпитатели:

Обществените възпитатели към МКБППМН са общо 5, от които 3-ма работят в гр. Котел, 1 в с. Ябланово и 1 в с. Градец.

Година	Плануван брой обществени възпитатели, утвърдени от МФ по Закона държавния бюджет	Реално усвоени бройки обществени възпитатели за съответната година	Изразходвани средства по Наредба №2 на ЦКБППМН
2015г.	5	5	8195лв.
2016г.	5		
Прогноза за 2017г.	5		

Обществените възпитатели работят с брой деца – 5. Това са предимно деца в риск, деца с асоциално поведение, склонни към противообществени прояви, деца от семейства с един родител или от такива, където не полагат особени грижи за тях. Децата, с които работят обществените възпитатели не са извършвали противообществени прояви по време на упражняването на възпитателен надзор. На всяко тримесечие обществените възпитатели правят подробен отчет за работата си, като поставят акцента върху напредъка и промяната настъпила у децата като резултат от дейността им. Ангажират ги да участват в различни мероприятия, поставят им разнообразни задачи, гласуват им доверие и това кара децата да се чувстват значими, като това веднага се отразява на поведението им в училище. На всяко пленарно заседание на МКБППМН те присъстват и вземат активно участие в обсъждането и решаването на възникналите проблеми. Членовете на МК често провеждат разговори с родителите на децата, с които работят обществените възпитатели. Същите оказват задоволство, че се обръща повече внимание на децата им и че резултатите на лице – децата посещават редовно училище, макар и бавно започват да повишават оценките си, държат се по-добре със съучениците си и в къщи.

МК не среща никакви проблеми при изразходването на средствата за материално стимулиране на обществените възпитатели и членовете на комисията. Нямаме случаи на намеса от кмета на общината или други лица, извън местната комисия в подбора и определянето на обществените възпитатели.

VI. Контролна дейност на МКБППМН:

Контролната дейност на МКБППМН най-често се свежда до извършване на дневни и вечерни проверки съвместно органите на РУ МВР Котел от страна на МК участва инспектор ДПС/на територията на общината няма ВУИ, СПИ, ДВНМН, ПД и др./ . Фрапиращи нарушения не бяха констатирани с изключение на седем лица без лична карта. Гл. специалист на МКБППМН, съвместно с представители на Дирекция „Социално подпомагане“ и РУ МВР ежесечно извършват обход по предварително изготвен график и маршрут относно идентифициране на просеци деца и деца на улицата. При извършените досега проверки не са идентифицирани просеци или деца на улицата. За всяка проверка има съставен и подписан протокол.

VII. Председателят и гл. специалист на МКБППМН през 2015г. са участвали на девет заседания на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца жертви или в риск на насилие. За всяко заседание е съставен протокол, в който подробно са описани конкретните мерки, които ще се предприемат за всеки отделен случай.

VIII. МКБППМН не е правила конкретни предложения пред местни и централни органи по проблемите на предотвратяването и противодействието на престъпността и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и тяхната социална защита и развитие.

IX. Взаимодействие на местните комисии за БППМН.

Взаимодействието на МКБППМН с инспектора от ДСП, РУ МВР Котел, Дирекция „Социално подпомагане“, УК, Съд и Прокуратура се изразява във взаимно информиране по всякакви случаи, възникнали на територията на общината, касаещи малолетни и непълнолетни лица, участие в пленарни заседания по чл. 11 от ЗБППМН на МКБППМН, дневни и вечерни проверки, анализ и обработка на статистическа информация и др. Но за съжаление имаме съмнение, че някои от писмата с обратна разписка изпратени до родителите на деца извършили противообществена проява не стигат до тях, а направо се връщат в МК с отбелязано „X“ – лицето не е намерено на посочения адрес. Бяха проведени няколко разговора с пощенските служители, но резултатът беше нулев. Всичко това доста възпрепятства работата на комисията.

X. Квалификационна дейност на МКБППМН

В община Котел се работи усилено по проблема с интегриране на ромите. Има назначени 2бр. здравни медиатори, които да провеждат срещи-разговори с ромски семейства, да ги подпомагат в достъпа им до здравни заведения, да им обясняват ползата от ваксинации и имунизации, да ги подпомагат при попълването на

различни документи и други услуги. Общината има разработен „План за действие на община Котел в изпълнение на областната стратегия за интегриране на български граждани от ромски произход 2012г. – 2014г.“ От образувателните възпитателни дела в МК през 2015г. в 90% от тях извършителите на противообществените прояви са деца от ромски произход. През 2015год. гл. специалист на МКБППМН и инспектор ДПС при РУ МВР Котел участваха в едномесечно обучение, организирано от УНИЦЕФ и фонд за превенция на престъпността ИГА в гр. Сливен. Програмата е за обучение на професионалистите, работещи с деца в конфликт със закона. Обучението премина в 11 модула: 1. „Въведение в работата с деца в конфликт със закона“. 2. „Детско развитие и особености на юношеството“. 3. „Предпоставки за формиране на поведение, нарушаващо правните норми при деца в конфликт със закона“. 4. „Особености при работа с деца в конфликт със закона“. 5. „Етика и деонтология при работа с деца в конфликт със закона“. 6. „Оценка на риска и потребностите при деца в конфликт със закона“. 7. „Планиране и управление на случаи при деца в конфликт със закона“. 8. „Работа със семейства на деца в конфликт със закона“. 9. „Работа със специфични случаи на деца в конфликт със закона“. 10. „Професионални модели и процедури в работата на специалистите“. 11. „Междуинституционално сътрудничество“. След приключване на обучението гл. специалист на МКБППМН запозна подробно комисията с програмата за самото обучение, като сподели, че е много доволна от обучението и че ще бъде хубаво тези придобити знания да бъдат прилагани и на практика.

XI. Изразходваните средства по Наредба № 3 на ЦКБППМН за възнаграждения на членовете на МКБППМН са на стойност 345лв.

XII. Във връзка с финансовата прогноза за дейността на МКБППМН през 2017г. представяме проект за необходимите средства по следните показатели:

Получени средства по ЗДБ за МКБППМН за 2015год.	Изразходвани средства от МКБППМН за 2015год.	Получени средства по ЗДБ за МКБППМН за 2016год.	Необходими средства за 2017год.
23750	10860	24950	21150

В обобщение на изложеното дотук можем да направим следните изводи:

- МКБППМН работи активно следвайки приетите стратегии, планове и програми. Провежда ежемесечно заседания по чл. 11 от ЗБППМН и планира заседания почти на всяко тримесечие;
- броят на образувателните възпитателни дела през 2015г. е 39 срещу 42 за 2014г.;
- броят на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки за 2015г. е 30 срещу 46 за 2014г.;
- взаимодействието на МКБППМН с всички институции и НПО, имащи отношение към децата е основано на тясно сътрудничество, принципност и уважение;
- Утвърдена е системата за отчитане дейността и материалното стимулиране на членовете на МК и обществените възпитатели;
- Усилията на МКБППМН и обществени възпитатели следва да бъдат насочени в търсене на нови форми и методи на работа за превенция на хулиганските прояви /основно свързани с насилие/, кражбите, както и други противообществени прояви.

Изготвил: Зарка Димитрова – гл. специалист МКБППМН

Гр. Котел

Дата: 11.04.2016год.

Приет с Решение № 156/27.04.2016 год. на Общински съвет – Котел.

Председател на Общински съвет – Котел:/п/
(Христина Чолакова)